

VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB

Babiczy Tibor

A közép

Akkor már napok óta egyfolytában
ömlött az eső. Két koporsó feküdt
egymás mellett a felázott talajon.
Feltöretlen mező, oldalt a fűzfák
lombja, akár a női haj, hullámzott
a szélben.

A sírásó szemüveges
volt, vékony, ősz hajú. A háta görbe.
Csak a mozdulataiból derült ki,
hogyan fiatal még. Hogy kiássa, de nem
néz bele a sírgödörbe. Mire vég-
zett, a két koporsó – saját súlyától –

félíg besüppedt a földbe. Az ásó
feje tömör, sötét ragyogás a híg
éjszakában. Ha nem is látható most,
kerül még fölének ég. Újhold van, felhők,
hideg álmom. Találkozunk ott, ahol
nincsen sötétség. —

A ROVATOT SZERKESZTI: KIRSCHNER PÉTER

„TERÜLJ, TERÜLJ
ASZTALKÁM!”

Nyári napközis gasztrotáborok a múzeumban
Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum,
2017. június 19 - augusztus 25.

A múzeum idén is várja
a 7–14 éves korú gyer-
mekeket nyári tematikus
napközis gasztrotáborai-
ba, júniustól augusztusig
hat időpontban.

A Világkonyha tábor-
ban a résztvevők megismerkedhetnek az öt földrész különböző
kultúráival, az ott élő emberek szokásaival és ételével, a Korok
konyhája tábor a római kortól egészen a boldog békeidőig járja
végig a gasztronómia fejlődését. Finomságtáborunkban csuda
ízeket varázsolunk, a Mesés ételek táborában pedig a mesebe-
li ételek mellett mesehősökről is beszélgetünk. A szakértő mú-
zeumpedagógusok segítségével a gyerekek maguk is szakács-
sapkát húzhatnak, és belekóstolhatnak a főzés rejtelmeibe. ●

Bővebb információ, a táborok részletes leírása és a jelentkezés módja: www.mkvm.hu

BAGOLYRÖPTE PEST

FELETT

Debreczeni-Droppán Béla

Petőfi Sándor rövidre szabott életének majd' minden korszakáról
könyvek szólnak, utolsó éveinek szinte minden percéről tudunk,
és ahol csak egy napra is megszállt, márványtábla örökíti meg az
emlékét. Feleségének nevét minden diák ismeri, de Petőfi halála
utáni sorsáról alig tud valamit a közvélemény. Pedig *Szendrey Júlia*
„az özvegyi fátyol eldobása” után még 18 évet élt, s négy gyerme-
ket szült második férjének, *Horvát Árpád* (1820–1894) történész-
nek, egyetemi tanárnak.

Buza Péter egy piarista öregdiákhoz, *Mambriny Ödönhöz* kapcsolo-
ló adatok nyomán kutatva jutott el 2015-ben az egyetlen még
élő Szendrey-leszármazotthoz, Júlia ükunokájához (Ödön leányá-
hoz) a németországi Dortmundban.

Szendrey Júlia megtalálta családjának története egy regényes ház-
ból, a Képíró és a Bástya utca sarkán álló Hét Bagolyból indul. A
Krúdy Gyula egyik regényének címet is adó régi pesti házról sok
minden kiderül azon kívül is, amit már korábban tudhattunk, és
a történet szempontjából kulcsfontosságú: s az is, hogy a házat
1863-ban *Szendrey Ignác*, Júlia édesapja vásárolta meg. Itt élt ké-

sőbb Júlia lánya, *Ilona* a gyermekével, majd két unokájával egészen 1944 novemberéig, amikor a család emigrált. De a sok-sok érdekes várostörténeti adatot tartalmazó kötet nem ezzel az egy házzal ismerteti meg az olvasót, hanem rövidebben-hosszabban minden olyan épülettel is, amelyben lakott, amelyet birtokolt a Szendrey-Horvát család.

Szendrey Júlia ismeretlen nemzetsége: arcot kap, így a szép kort megélt Horvát Ilona is, akiről például korábban nem állt rendelkezésünkre fotó. Hasonlóan ritka kincs Petőfi özvegyének eredeti házasságlevele (1850).

A kötet – mint említettük – igazi családtörténet, hiszen elbeszéli Szendrey Júlia famíliájának történetét, benne a főszereplő életének utolsó időszakát, betegeskedésének éveit, amikor férjétől már külön élve talál rá arra a szerelemre, amely már nem teljesülhet be. Az őt viszontszerető *Tóth József*-ről, a későbbi kiváló Pest megyei tanfelügyelőről is többet megtudhatunk, és persze a tudós könyvtáros, egyetemi tanárról, a Júlia életét megkeserítő férjről, Horvát Árpádról is portrét kapunk.

Természetesen Júlia gyerekeiről is bőven szó esik, az elsőszülöttéről, *Petőfi Zoltán*-ról, akiről pusztán létének kívül jóformán semmit sem tud a közvélemény. Két másik fiáról, a korán, 22 éves korában elhunyt *Attiláról* és a 28 évesen öngyilkos *Árpádról* is minden lényeges kiderül. Sőt jóval több is, hiszen a kötet második felében Buza forrásközlése következik Horváték levelesládájából. Közreadja a két Horvát-fiú házi kéziratok újságját, a Tarka Művek számait, és azokat az üzenőfüzeteket, amelyben a fiúk apjukkal leveleztek nap, mint nap, hiszen az édesapa általában akkor tért haza, amikor a kisdíjakoknak már aludniuk kellett, és amikor elindultak az iskolába, apjuk még aludt.

Nagyon izgalmas olvasmány, megelevenedik egy 19. századi polgári család élete, betekinthetünk a mindennapok világába, ahogy nagyon ritkán. És közben láthatjuk a gyermekek kapcsolatát apjukkal, az édesapa gyermeknevelési elvei is megjelennek, és az üzenetekben mindig szerepel az édesanya is, aki már külön él a családtól. A fiúk néhány édesanyjukhoz írt levelét is olvashatjuk. Az ő életükön túl pedig a kötet még elbeszéli Júlia 20. századi utódainak a történetét is.

A családtörténetet (a forrásközlés előtti részt) az utolsó – utód nélküli – leszármazott Mambrini Daisynek a szerzőhöz intézett sorai zárják: „Nagyon örülök annak, hogy felmenőim sorsáról most, az Ön segítségével, megmarad mégis valami Magyarországon s az utókorunk. Mert ez a történet az élettemmel véget ér.”

Sokat köszönhetünk mi is Buza Péternek, hiszen valami fontosat megmentett nekünk az utolsó órában: egy olyan családi történetet, amely közös történetünknek (történelmünknek) is részét képezi. Tette ezt a rá jellemző alaposággal és jó tollal.

Példaértékű kutatásának az a momentuma is, hogy a megtalált dokumentumokat, családi relikviákat a Magyar Nemzeti Múzeum és a Petőfi Irodalmi Múzeum számára megszerezte, így kézzelfoghatóan is sok mindent sikerült megmentenie az utókor számára.

Csak egyet sajnálunk, hogy a Budapest könyvek sorozata e 10. kötetével berekesztette folyamát. Azonban ismerve a lelkes és szakavatott, mindig kíváncsi szerzőt – biztosak lehetünk abban, hogy még jönnek érdekes történetek, amelyekből újra és újra elénk tárulhat e csodálatos város s a benne élők gazdag múltja. ●

Bagolyröpte Pest felett. Szendrey Júlia nemzetsége. A bevezetőt írta, Horváték levelesládáját szerkesztette, a jegyzeteket készítette Buza Péter. Budapesti Városvédő Egyesület Budapest, 2016. Ára: 2 000,-Ft.

KÖNYVJELZŐ • KÖNYVJELZŐ • KÖNYVJELZŐ

BUDAPEST GEOKALAUZA

A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet kiadásában megjelent a Budapest geokalauza/ Budapest Geoguide. Ez a szép kiállítású és hasznos kötet senkinek a könyvespolcáról nem hiányozhat, aki egy kicsit is mélyebben érdeklődik fővárosunk értékei, érdekességei iránt. Minden információt megtalálhatunk ebben az útikalauzban nemcsak a Budapesten sok helyen látható sziklákról és kövekről, hanem a legfontosabb épületek kőburkolatáról, a metróvonalak köveiről, a fürdőkről és barlangokról is. A kiválóan használható térképpel ellátott, 314 oldalas, kétnyelvű kötet kereskedelmi forgalomba nem kerül, de az Intézet könyvtárában (Stefánia út 14., mafi.library@mfgi.hu) igényelhető. Az Intézet szívesen fogad **5000 Ft/kötet** felajánlást az Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány (ELGA) részére.

MILLISITS MÁTÉ

A SZENT ISTVÁN-BAZILIKA HARANGJAI ÉS HARANGJÁRMAI

Budapesti Városvédő Egyesület

A magyar főváros szakrális épületei közül a Szent István-bazilikáról jelent meg az utóbbi években a legtöbb kiadvány. A templomról kiadott könyvek a bazilika építéstörténetét egymást kiegészítve közik, de a toronyokba „rejtett” örökségről hallgatnak. A Budapesti Városvédő Egyesület kiadványa átfogó képet nyújtva mutatja be a bazilika harangjainak méreteit, egyedi díszítésüket, történetüket.

Ára: 450 Ft

Megvásárolható a Budapesti Városvédő Egyesület titkárságán (1126 Bp. Szoboszlai utca 2-4)

KATONA TAMÁS – SZÁSZ ZOLTÁN (SZERK.)

HEGEDÜS SÁNDOR, A SZÁZKEZŰ POLITIKUS

Argumentum Kiadó

Hegedüs Sándor (1847–1906) a Széll Kálmán-kormány kereskedelmi minisztere volt. Egész életműve a magyar pénzügypolitika szolgálatában telt. Az életművét ismertető kötet nem születhetett volna meg, ha 2011-ben egy budai ház pincéjében évtizedekig megbújó ládából elő nem került volna a gazdag irathagyaték, amelynek feldolgozása ez a könyv. A Budapesti Városvédő Egyesület Hegedüs Sándor Emlékbizottsága születésének 170. évfordulójára emlékévet hirdetett, amelynek keretében több könyvbemutató is megismerhető ez a kiadvány.

Ára: 4500 Ft

Megvásárolható a Budapesti Városvédő Egyesület titkárságán (1126 Bp. Szoboszlai utca 2-4)

